

BIBLIOTEKA KRAKÓW

III 2023 | NR 3 (64)
ISSN 2544-445X

INFORMATOR CZYTELNICZO-KULTURALNY

**„Miesiąc Krakowianek”
w Bibliotece Kraków**

s. 5

Peron Literacki

s. 12-13

**Fantastyczne
dzierganie w bibliotece**

s. 4

Na okładce: Fantastyczna Ania Magiera,
fot. Radosław Kurzeja

Redaktor naczelna: Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Z-ca redaktor naczelnej: Paulina Knapik-Lizak

Redakcja: Jan Brodowski, Paweł Czachor,
Artur Czesak, Anna Grychowska,
Ludmiła Guzowska, Anna Jędrzejowska,
Małgorzata Kosmała, Radosław Kurzeja,
Greta Lemańska, Klaudia Maj,
Irmina Młynarczyk, Janusz M. Paluch,
Anna Piechota, Agnieszka Sabak, Ewa Strach,
Anna Szczerbowska, Piotr Wasilewski,
Agnieszka Woś, Barbara Zajączkowska

Fotografia we wstępniku: Krzysztof Lis

Wydawca: **Biblioteka
Kraków**

pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3
31-154 Kraków

Kontakt:

Sekretariat: tel. 12 61 89 100

(czynny w godz. 8.00–15.30)

E-mail: sekretariat@biblioteka.krakow.pl

Projekt graficzny: Anna Sowińska

Skład i przygotowanie do druku: FALL, www.fall.pl

Nakład 2000 egz.

ODWIEDŹ NAS NA:

biblioteka.krakow.pl
krakowczyta.pl

facebook.com/BibliotekaKrakow
instagram.com/biblioteka.krakow

#52tygodniezbibliotekąKraków #52książkiw52tygodnie
#52książki #bibliotekakrakow #wyzwanieczytelnicze
#czytajznami

Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Redaktor naczelna

Fantastyczne powieści

Fantastyczne, nadzwyczajne, wspaniałe – często tymi przymiotnikami określamy coś, co nam się wyjątkowo podoba. Wielu czytelników za takie uznaje książki z gatunku fantastyki. Bardzo popularne, bez względu na wiek odbiorców, są zarówno powieści fantasy, jak i science fiction czy horrory. Podobno działają odprężająco na umysł i wpływają pozytywnie na ogólne samopoczucie. Autorzy, poruszając uniwersalne tematy, mają ogromną swobodę w konstruowaniu świata przedstawionego, rządzących nim praw, nurtów społecznych i politycznych oraz bohaterów. Miłośnicy tego typu literatury doceniają w niej możliwość oderwania się od codziennych problemów poprzez zanurzenie się w niezwykłym świecie. Na rynku wydawniczym, oprócz tytułów zaliczanych do klasyki gatunku, znajdujemy powieści autorów podejmujących próby stworzenia nowego, doskonale przemyślanego świata zamieszkałego przez silnych, wyrazistych bohaterów, którzy skradną serca czytelników.

W bieżącym numerze chcemy polecić Państwu kilka tytułów z gatunku fantastyki, ale nie zapominamy też o Międzynarodowym Dniu Kobiet, „Miesiącu Krakowianek” oraz o Światowym Dniu Poezji. Po raz pierwszy na łamach „Informatora” zamieszczamy wiersze autorstwa uczestników warsztatów „Peron Literacki Biblioteki Kraków” prowadzonych przez Jadwigę Malinę oraz Michała Piętnewicza. Zapraszamy do lektury i uczestnictwa w przygotowanych wydarzeniach.

Izabela Ronkiewicz-Brągiel

Komiksowy krawiec

Rozmowa z bibliotekarzem z Punktu Bibliotecznego Filii nr 31 Michałem Jankowskim

Na półkach komiksy, na ścianie Superman, po sąsiedzku PlayStation, w kominku miło trzaska ogień – czy istnieje takie miejsce? Tak, przy ulicy Zachodniej 7/3a. Oprócz tego, że ogień w kominku pali się na monitorze komputera, reszta się zgadza. Siedzimy z panem Michałem Jankowskim, bibliotekarzem tego miejsca od jego powstania w 2021 roku, przy herbatce i chałce z dżemem (jedno i drugie to wyrób własny jego żony – którą niniejszym serdecznie pozdrawiamy 😊).

A.S.: Ile mamy tu u nas [Punkt Biblioteczny przy ul. Zachodniej] komiksów?

M.J.: Około tysiąca tytułów. To dobry zbiór. I wciąż go rozbudowujemy.

Ponoć komiksy czytają tylko albo głównie faceci.

O, to nie w mojej filii. Oceniam proporcje tak na 60/40 z przewagą dla pań.

Coś podobnego. A różnica między czytelniką a czytelnikiem? Zauważa Pan jakąś zasadniczą?

Zdecydowanie. Kobietę można zachęcić do czegoś nowego. Coś polecę i ona chętnie zafajkuje, zaryzykuje. Facet będzie szukał czegoś konkretnego, np. komiksu europejskiego, a jak tego nie znajdzie, to sobie pójdzie. Nic innego nie weźmie w zamian.

Kto wie, to wie: jest Pan komiksowym freakiem. No i lubi Pan zarekomendować, co wybrać.

To chyba w tej pracy lubię najbardziej – kontakt z czytelnikiem i wolność. Fajnie jest „uszyć” dla kogoś komiks na miarę, lubię być takim „krawcem” [niecały kwadrans później przekonują się o tym dobitnie – przerywamy na chwilę rozmowę, bo wchodzi czytelnik, waha się przy wyborze i słyszę głos pana Michała: „Spokojnie, zaraz coś uszyjemy”...]. Uwielbiam potem porozmawiać z czytelnikiem, gdy odnie się książkę. Do tego praca z młodymi ludźmi. Lubię. Komiks to doskonałe medium. I wbrew temu, co się nierzadko sądzi, komiksy nie są zwykle dla dzieci.

Pierwsza komiksowa prawdziwa miłość?

Oczywiście *Maus* Spiegelmana. Wstrząsnął. Doszedłem do wniosku, że komiks to jest

jednak zupełnie inne medium: poważne, mroczne, dające do myślenia. To było trzy-nastacie lat temu. Choć wcześniej jako brzdąc czytałem oczywiście „Tytusy” i wszystko, co wtedy było.

Komiksy są w ogóle dostępne na czytelnikach?

Była próba cyfrowych komiksów, ale to się jednak nie przyjęło. Komiks to papier, komiksy tworzą kolekcję, sam jestem kolekcjonerem. Komiks to relikwia, no a jak scyfryzować relikwie?

Czy dzieci komiksowego freaka czytają komiksy?

Oczywiście. I syn, i córka. Zawsze robią po prostu to, co robi tata. Jakbym czytał Dostojewskiego, to chyba też by go czytali.

Miejmy jednak dla nich litość... Jesteśmy w Krakowie. Gdybyśmy byli w Brukseli, moglibyśmy się spotkać pod jednym z komiksowych murali, które są tam niemal na każdym kroku.

Tak, jeszcze moglibyśmy się spotkać we francuskim Angoulême, tam odbywa się największy w Europie festiwal komiksowy. Ale Kraków też ma swoje dwa: Krakowski Festiwal Komiksu oraz od niedawna Mało-

polski Festiwal Komiksu, oba na przełomie marca i kwietnia.

Rozmawiam z bibliotekarzem z wykształcenia?

Z wykształcenia, choć jak to nierzadko bywa, trochę przez przypadek. Myślałem – błędnie – że na studiach będzie też specjalizacja dziennikarska. Infobroker, architekt informacji, w tę stronę to poszło, przez rok prowadziłem nawet dla duńskiej firmy filię infobrokerską, jednak potem wszedł Facebook i temat padł. Żona, gdy mnie przedstawia, mówi: „mężczyzna z pasją”, a ja mówię „zajmuję się komiksem”.

Krakus czy napływowy?

Ja już krakus, ale mama pochodziła spod Tarnowa, a tata był górale. Całe dzieciństwo bawiłem się w Barbakanie, mieszkaliśmy najpierw na Floriańskiej, potem okolice ulicy Basztowej. Nie było placu zabaw, więc mieliśmy Planty. No, ale teraz Nowa Huta.

Herbatka nam się kończy, chałka zjedzona, to teraz może wypożyczy mi Pan pierwszy gruby komiks w moim życiu?

Jasne, z chęcią. Coś się uszyje...

| Rozmawiała: Agnieszka Staniszevska-Mól

Fantastyczne dzierganie w bibliotece

Ufoki, merinosy, akryle, znaczniki, żyłka, ale też trupy w szafie, oiom czy żakard oraz inne podobne hasła dla osób niewtajemniczonych mogą zabrzmieć, jakby pochodziły z odległej galaktyki. Nic bardziej mylnego! Jest to specjalny kod językowy, który z prędkością światła zrozumie, opamiętuje i którym bez zająknięcia posługuje się każdy uprawiający rękodzieło – dzierga, szydełkuje, czaruje techniką frywolitkową. W środowisku dziergaczek nikogo nie dziwią opowieści o fantastycznych *francuzem*, *szewronem* czy *ryżem* robionych projektach, które z różnych przyczyn wylądowały w kącie szafy, na dnie szuflady czy w worku *paliatywnym*. Na szczęście, właśnie te cuda najczęściej są wywlekane (dostownie!) z kryjówek i reanimowane podczas cyklicznych już spotkań fanów dziergania w Bibliotece.

Pierwsze spotkanie osób dziergających i szydełkujących odbyło się w czerwcu ubiegłego roku w Bibliotece Głównej przy ul. Powroźnicznej 2 w ramach Światowego Dnia Dziergania w Miejscach Publicznych. Początkowo miało to być wydarzenie jednorazowe, jednak ogromne zainteresowanie (w pierwszym spotkaniu udział wzięło około 30 osób w różnym wieku!) i wielka chęć kontynuacji podobnych spotkań sprawiły, że prawie natychmiast została założona grupa robótkowa (*Z*)*ręcznie*.

Pojawiają się tutaj nie tylko osoby, które od wielu lat zajmują się dzierganiem na drutach, robieniem na szydełku, haftowaniem

czy wykonywaniem wyrobów techniką frywolitkową. Wiele osób przyszło „żeby popatrzeć” albo „dowiedzieć się, co to jest”. Spotkamy tu osoby, które „robią” od wielu lat, ale są też takie, które przyszły po nawet kilkudziesięcioletniej przerwie. Nikogo już nie dziwi wyznanie: „dziergałam bardzo dawno temu, ale od trzydziestu lat nie miałam drutów w rękach” lub „wróciłam do dziergania, bo to pomaga mi walczyć z bólem, pokonać codzienny stres, przy robótkce mogę się skupić i przemyśleć wiele ważnych spraw, o wiele łatwiej rozwiązuję problemy”. Pewnie dlatego kolejne spotkania stawały się coraz liczniejsze, aż w końcu nadeszła pora, aby podjąć decyzję o zorganizowaniu ich dwa razy w miesiącu.

Podczas spotkań grupy (*Z*)*ręcznie* można przetestować nowe projekty, nadać skrzydła starym pomysłom, wszechstronnie omówić rodzaje włóczek, drutów, zaczerpnąć inspiracji oraz nabrać pewności, że robótką, nad którą aktualnie pracujemy, jest „kosmicznie odlotowa”.

Spotkania odbywają się w każdą pierwszą i trzecią sobotę miesiąca w godzinach pracy Biblioteki Głównej.

Uwaga! Jest to zajęcie mocno uzależniające i niepodatne na leczenie!

| Greta Lemańska

„Miesiąc Krakowianek” w Bibliotece Kraków

Wystawy malarstwa krakowskich artystek, wykłady na temat znanych krakowianek czy przeglądy literatury kobiecej to tylko część wydarzeń organizowanych w Bibliotece Kraków z okazji „Miesiąca Krakowianek”.

W ofercie, oprócz spotkań autorskich z Ewą Bauer czy Agnieszką Stabro, czytelniczy i czytelniczki znajdą również wernisaże wystaw, podczas których można będzie poznać artystki, twórczynie obrazów prezentowanych w bibliotecznych wnętrzach. Osoby zainteresowane poznawaniem różnych technik prac ręcznych obejrzą prace dziewiarskie autorstwa uczestniczek spotkań grupy robótkowej *(Z)ręcznie* działającej w Bibliotece Głównej.

Najmłodszy będą mieli okazję poszerzyć wiedzę na temat krakowskich artystek oraz kobiet, które zmieniły bieg historii. Wezmą udział w warsztatach z projektowania strojów z materiałów recyklingowych połączone z pokazem mody oraz w akcji wymiany ubrań. Dla dzieci i rodziców przygotowano zajęcia logopedyczne, które poprowadzą

pracownicy Katedry Logopedii i Zaburzeń Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz studentki logopedii i członkinie Sekcji Logopedycznej Studenckiego Koła Naukowego Polonistów UP.

W Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką” działającym przy Bibliotece Kraków podczas spotkań promujących najnowsze książki będzie można poznać twórczość: prof. Marty Wyki, Barbary Wrońskiej, Boże-

ny Boby-Dygi oraz Olesi Ivchenko. Nagrodę Krakowska Książka Miesiąca odbierze Aleksandra Herzyk – autorka i ilustratorka komiksu *Wolność albo śmierć*.

Szczegółowe informacje na temat wydarzeń dostępne w Kalendarium wydarzeń zamieszczonym w niniejszym numerze.

| Anna Szczerbowska

krakowianki

W bibliotece o historii poczty

Z pocztą w ostatnich czasach mamy coraz mniej styczności. Piszemy i dostajemy listy elektroniczne. Owszem, zdarza się, że listonosz dostarcza koperty z różnych urzędów, czasem jeszcze przynosi emerytury, nielicznym może nawet prasę. Jednak coraz rzadziej odbieramy pocztę osobiście. Nawet przesyłki przyzwyczailiśmy się odbierać w paczkomatach. Młodzi już nie bardzo wiedzą nawet, jak wygląda list, znaczek pocztowy, czym różni się adres od adresata, a nadawcę częściej kojarzą z aplikacją niż z osobą, która wysyła list lub nadaje paczkę.

O tym, kiedy zaczyna się historia poczty polskiej, czym się różni telegram od telegra-

fu, co to jest ambulans i jeszcze wiele innych wspaniałych historii opowiadał na wernisżu wystawy *Z pocztą przez wieki* Roman Piątek – listonosz, kolekcjoner, założyciel

i opiekun prywatnego muzeum Magazyn Rzeczy Poczty. Podczas wystawy prezentowanej w Bibliotece Głównej można było zobaczyć listy z pieczęcią woskową, narzędzia do pisania listów, ręcznie wykonane makiety dylizansów pocztowych i samochodów oraz inne ciekawe przedmioty.

Bardziej dociekliwi mogli sprawdzić, co znajduje się w prawdziwej torbie listonosza.

Materiał filmowy o wystawie dostępny jest na profilu Biblioteki Kraków na kanale YouTube.

| Greta Lemanaite

Dziewczynki mają moc

W marcu 2017 roku powołana została Fundacja Kosmos dla Dziewczynek, a jej założycielki: Joanna Czczott, Jagoda Gandziarowska-Ziołocka, Kaja Makacewicz, Mirella Panek-Owsiańska, Ewa Pietruszczak, Barbara Piotrowska, Sylwia Szwed, Eliza Trzęślewicz i Krystyna Wilk-Koncewicz stworzyły koncepcję wyjątkowego czasopisma, które od sześciu lat wspiera rozwój dziewczynek, dodaje im wiary w siebie, umacnia w poczuciu sprawczości, zachęca do twórczości i podejmowania wyzwań. Pierwsze dwa numery ukazały się dzięki zbiorce społecznej, patronat objęła Polska Sekcja IBBY, a już od 2020 roku dwumiesięcznik dofinansowany jest ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Nieprzypadkowo tematem pierwszego numeru była MOC. Test przygotowany dla czytelniczek w wieku 7–13 lat zwrócił uwagę na podkreślające wyjątkowość każdej z dziewczynek i obecne w nich moce: dobroczynnej opieki, niezawodności, refleksji, pewności siebie, rywalizacji, piękna, kolekcjonowania osiągnięć, wizjonerstwa, odkrywania, blasku, organizacji i przyjaźni. Dziewczynki utwierdzone zostały w przekonaniu, że mają moc. Mają też marzenia, ale dość szybko o nich zapominają i już w wieku pięciu, sześciu lat zaczynają dopasowywać się do społeczeństwa, które często chętniej widzi je w roli strażniczek domowego ogniska niż zdobywczyń kosmosu. Tylko czy te role muszą się wykluczać? Czy naprawdę płeć musi definiować marzenia i cele? Z pewnością stałe czytelniczki dwumiesięcznika „Kosmos dla dziewczynek” potrafią odpowiedzieć na te pytania. Rosną na niezależne, pewne siebie dziewczęta, które mają odwagę być sobą, sięgać gwiazd i spełniać swoje marzenia. Wzrastają w przekonaniu, że mają wybór i mogą być, kim zechcą. Nie wartościują roli, w której czują się dobrze, bo wiedzą, że każdy, kto chce być szczęśliwym, musi odnaleźć swoje powołanie.

Czasopismo „Kosmos dla dziewczynek” wyróżnia się na tle innych propozycji dla dzieci przede wszystkim oryginalnymi treściami i projektami graficznymi. Teksty i opowiadania zamawiane są u cenionych autorów, a ilustracje u wybitnych artystów. Na kilkudziesięciu stronach każdego numeru poruszane są tematy dotyczące relacji z rówieśnikami, biologicznych aspektów dorastania czy podróży. Znajdziemy w nim zagadki, eks-

perymenty, stronę z humorem i komiksem. Bohaterkami są dziewczynki, które chcą podzielić się swoją pasją lub doświadczeniami. Wszystko to sprawia, że magazyn jest nie tylko piękny, ale i mądry, zabawny, zaskakujący i zróżnicowany tematycznie tak, by każda dziewczynka znalazła w nim coś dla siebie. A dodatkowo jest wolny od reklam.

Fundacja Kosmos dla Dziewczynek prowadzi coraz więcej projektów, m.in.: portal wiedzy Kosmos dla Dorosłych, liczne szkolenia, a w ubiegłym roku zorganizowała pierwszą konferencję naukową o dziewczynkach w Polsce! Warto zapoznać się z działaniami Fundacji i udostępnianymi przez nią treściami choćby dlatego, żeby przekonać się, że działania wspierające dziewczynki nie są kierowane przeciwko chłopcom. Przeciwnie, fundacja promuje współpracę między dziewczynkami i chłopcami. Dedykowanie

czasopisma jednej płci może sprawiać wrażenie dzielenia, ale jak inaczej podkreślić powagę problemu? Z drugiej strony jestem przekonana, że chłopcy bardziej niż kiedykolwiek potrzebują wsparcia, by odnaleźć się w świecie silnych, pewnych siebie dziewczynek. A przecież chodzi o to, by wspólnie, na równych prawach, i chłopcy, i dziewczynki wkroczyli w ten nowy świat.

Być może i dla nich powstanie tak wspierające czasopismo, ale póki co, nie pozostaje nic innego, jak zachęcić chłopców i całą resztę świata do poznania „Kosmosu dla dziewczynek”.

| Irmina Młynarczyk

Z okazji szóstych urodzin życzymy tej kosmicznej Fundacji kolejnych wspaniałych pomysłów.

Wiedźmiński fenomen

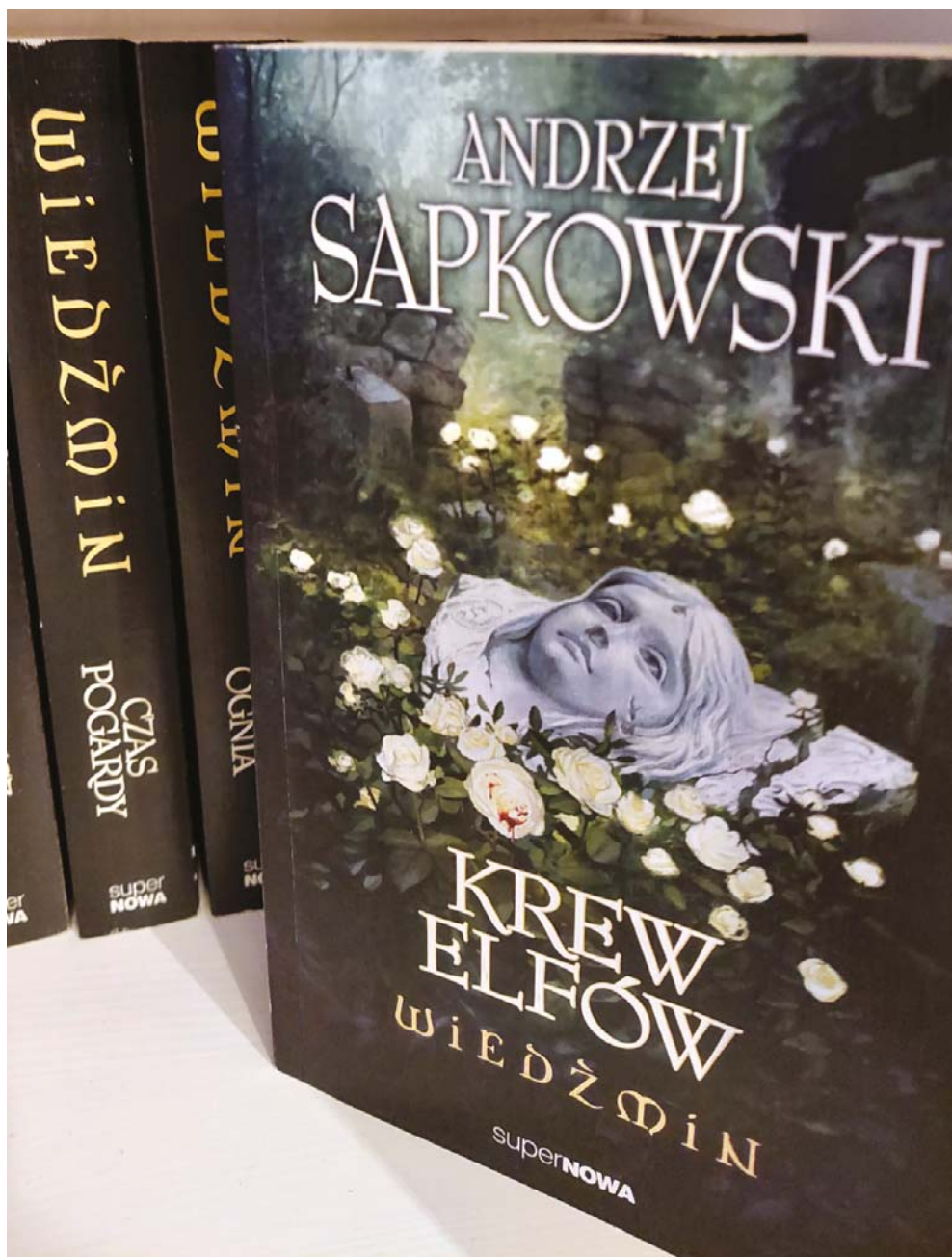
„Zaprawdę powiadam wam, oto nadchodzi wiek miecza i topora, wiek wilczej zamieci...”

Tymi słowami przepowiedni zaczyna się pierwszy powieściowy tom cyklu o wiedźminie. Jeśli spojrzeć przez pryzmat ostatnich trzydziestu lat, żadnemu polskiemu autorowi nie udało się osiągnąć tego, co stało się udziałem Andrzeja Sapkowskiego i jego serii o wiedźminie Geralcie. Przyjmuje się, że cykl wiedźmiński liczy dziewięć tomów, z czego trzy to zbiory opowiadań. Są też jednak głosy przemawiające za tym, że *Sezon burz* – czyli tom ósmy – nie znajduje się w serii oraz wykluczające ostatnią część *Wiedźmin. Szpony i kły* ze względu na fakt, że opowiadania zawarte w tej książce zostały napisane przez różnych autorów, choć sam Sapkowski uznał je za pełnoprawne historie uzupełniające stworzone przez niego uniwersum. Pokazuje to, jak proza tego autora oddziałuje (i zapewne dalej będzie oddziaływać) na innych twórców.

Białego Wilka możemy jednak spotkać nie tylko na kartach powieści, ale i na ekranie. Ponad dwadzieścia lat temu reżyser Marek Brodzki zrealizował filmową adaptację *Wiedźmina* z Michałem Żebrowskim w tytułowej roli. Zaledwie rok później pojawił się serial, również z Żebrowskim jako Geraltem. Choć obie ekranizacje zbierają po latach raczej kiepskie opinie, wielu uznaje je za kultowe i z rozrzwiniem wspomina (bo jak tu zapomnieć choćby tego złotego smoka, no dajcie spokój!).

W 2019 światło dzienne ujrzała amerykańska produkcja Netflixa z Henrym Cavillem w roli głównej. W serial wpompowano spore środki, mógł on też pochwalić się intensywną promocją. Drugi sezon został jednak dość mocno skrytykowany przez miłośników książkowego pierwowzoru, którzy zarzucili twórcom zbyt dalekie odstępstwa od powieści Sapkowskiego. Nie wpłynęło to jednak na popularność produkcji i jeszcze w tym roku zobaczymy jej kolejną odsłonę. Na ten moment zapowiedziano już czwarty sezon, z nowym odtwórcą roli wiedźmina – Liamem Hemsworthem.

Jednak największym światowym fenomenem zdecydowanie okazała się seria gier komputerowych produkcji polskiego (!) wydawcy: CD Projekt. Powstały trzy części tejże gry, a jej ostatnia odsłona – *Dziki Gon* – sprzedała się na świecie w liczbie 40 mi-

lionów egzemplarzy, co jest już wynikiem rekordowym. Została też wydana w wersji na konsolę, dzięki czemu dodatkowo zyskała na popularności (i wynikach sprzedaży).

Zainteresowanie Geraltem z Rivii nie słabnie od lat. I choć mogłoby się wydawać, że popularnością cieszą się dziś głównie serial i gry, to ciągłe wznawianie książki (oraz kolejki rezerwacyjne na poszczególne części cyklu w naszych filiach) pozwala przypuszczać, że mimo upływu już prawie 30 (!) lat od wydania *Krwi elfów* powieści w ogóle się

nie zestarzały i fascynują kolejne pokolenia czytelników.

Bibliotekarze i bibliotekarki nie są tu żadnym wyjątkiem. Prawdopodobnie w każdej naszej filii znajdziecie przynajmniej jedną osobę, której serce bije szybciej na myśl o Geralcie!

| Agnieszka Woś

Niewidzialne

Powszechna wiedza o spektrum autyzmu jest niewielka, dlatego gorąco polecam książkę szwedzkiej dziennikarki. Clara Törnvall przez 42 lata szukała odpowiedzi, dlaczego nie radzi sobie w sytuacjach, które dla większości z nas nie są problem. Dlaczego często jest zmęczona, dezorientowana i zagubiona. Po otrzymaniu diagnozy autyzmu wysokofunkcjonującego zdecydowała się podzielić z czytelnikami doświadczeniem kobiety żyjącej w spektrum. Opisuje w książce trudności, jakie mają dziewczynki oraz kobiety przy uzyskaniu właściwej diagnozy, a wyjątkowość osób z diagnozami neuropsychiatrycznymi kreśli historię badań i prób terapii oraz tropi objawy autyzmu w twórczości pisarek, poetek, zachowaniach aktywistek oraz postaci literackich. Autorka stawia pytania, czy wszyscy musimy być tacy sami, towarzyszy, elastyczni i wielozadaniowi, czy współczesny świat daje szansę na koegzystencję autystyków i neurotypowych? Opisując autystyczne supermoce, podkreśla wyjątkowe zdolności, nieszablonowe pomysły, upodobanie do powtarzalnych czynności, nadwrażliwość, które można przecież wykorzystać. Fakt niestandardowego przetwarzania informacji nie wyklucza możliwości aktywnej pracy zawodowej, założenia szczęśliwej rodziny czy udanych relacji towarzyskich. Musimy być tylko bardziej świadomi, że są wśród nas osoby, które potrzebują przestrzeni do bycia innym.

| Izabela Ronkiewicz-Brągiel

CLARA TÖRNVALL
AUTYSTKI. O KOBIECACH W SPEKTRUM
tł. Justyna Czechowska
Wydawnictwo Osnova | Warszawa 2022

Zmyślony słownik

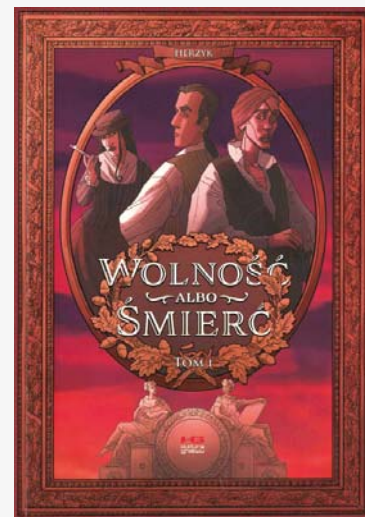
Wyobrażenia stanowi formę nieokreśloną, nic więc dziwnego, że ludzkość w swoich dziejach stworzyła tysiące różnorodnych światów. Czy da się więc zawrzeć te wszystkie historie w jednej książce? Zapewne nie. Nie brakuje jednak śmiazków, którzy gotowi są określić Borgesowską *Bibliotekę Babel*.

Listę tych ekscentryków mogliby otwierać z pewnością Alberto Manguel oraz Gianni Guadalupi, autorzy *Słownika miejsc wyobrażonych*. Niech was zatem nie zwiedzie niepozorność użytego w tytule wyrazu słownik, mamy tu bowiem do czynienia z brawurowym dziełem skierowanym do sympatyków wszelakich zmyśleń. *Słownik miejsc wyobrażonych* zawiera setki hasła, poszerzowanych w układzie alfabetycznym, w wyborny sposób opisujących miejsca pochodzące z szeroko pojętej literatury fantastycznej. Znajdziemy tu starożytne krainy znane z *Odysei* Homera czy miejsca mające już status kultowych, takie jak Śródziemie, Narnia, Hogwart. Natrafimy również na obszary wywodzące się z mniej popularnych dzieł, na przykład wyspę Analogos z kultowej, lecz nieprzetłumaczonej na język polski powieści *Le Mont Analogue* René Daumala. Gratką dla polskiego czytelnika stanowią hasła pochodzące z naszej rodzimej literatury, część z nich została dodana przez redaktorów tomu.

Słownik miejsc wyobrażonych, łącząc dwie pozornie odległe od siebie formy, „nudę” słownika i frywolność fantazji, pozwala na niespotykane szeroki wgląd w świat ludzkiej wyobraźni.

| Radosław Kurzeja

ALBERTO MANGUEL, GIANNI GUADALUPI
SŁOWNIK MIEJSC WYOBRAŻONYCH
tł. Piotr Bikont, Jan Gondowicz, Michał Kłobukowski, Jolanta Kozak, Maciej Płaza, Maciej Świerkocki
Państwowy Instytut Wydawniczy | Warszawa 2019

Odwagi! To przecież komiks!

Kiedy otwierałem książkę autorstwa Herzyk zatytułowaną *Wolność albo śmierć*, wiedziałem, co mnie czeka – komiks, którego tematem jest historia Rewolucji Francuskiej. Główna bohaterka – Franciszka Barre, uwikłana w morderstwo żandarma, trafia do ciężkiego więzienia w twierdzy Szpilberg. W 1792 roku wydostaje ją stamtąd austriacki wywiad. Jako agentka zostaje wysłana do Paryża, gdzie ma za zadanie obserwować dramatyczne wydarzenia rewolucji. Autorką dialogów i ilustracji jest Aleksandra Herzyk, absolwentka Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, związana z Pracownią Rysunku III dra Jakuba Woynarowskiego. Żywa narracja, zaskakujące zwroty akcji, doskonała grafika i nastrojowa kolorystyka prezentowanych obrazów są dla czytelników doskonałą okazją, by powrócić do komiksu. Bo kto z nas nie przeszedł w dzieciństwie czy młodości przez fascynację tym gatunkiem sztuki i literatury zarazem? Niektórym do dziś to zostało! Prezentowana książka jest pierwszym tomem z zamierzonego trójksięgu. Autorka jest bezlitosna dla czytelników, pozostawia bowiem bohaterkę na granicy życia i śmierci. Teraz musimy czekać na kolejne tomy, nie wiadomo jak długo... Ale cierpliwość bywa nagradzana. Trzeba zaznaczyć, iż w bez mała 30-letniej historii Nagrody Krakowska Książka Miesiąca po raz pierwszy wyróżniony został komiks.

| Janusz M. Paluch

ALEKSANDRA HERZYK
WOLNOŚĆ ALBO ŚMIERĆ. TOM I
Kultura Gniewu | Warszawa 2022

Książki są jak klucze do drzwi – otwierają dzieci na rozmowę. Gdy przekręcimy już taki klucz, pozwólcmy dziecku we własnym tempie uchylać drzwi do świata emocji, relacji społecznych, doświadczenia, odkrywania oraz zrozumienia siebie i świata. Niech samo urządza tę przestrzeń rozmowy, a my i książka wspierajmy je w tym. CZYTAJCIE I ROZMAWIAJCIE!

| Redakcja

Książka do wspierania

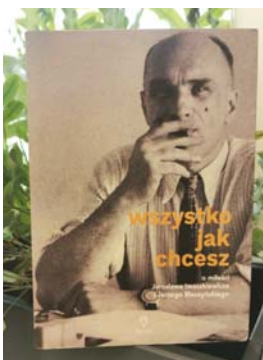
Podczas drugiego wspierającego dziecko spotkania, gdy świat emocji jest już dla niego bardziej zrozumiały, warto sięgnąć po książkę *Postaw się na moim miejscu*. Dzięki niej rozpoczniecie kolejną ważną rozmowę – o empatii. Już w trakcie czytania bajki zadawajcie pytania, pozwólcie dziecku na spontaniczne komentarze. Dzięki kolejno opisanym sytuacjom, które napotyka Pasikonik, książka świetnie pokazuje, jak to, co dla nas może nie mieć najmniejszego znaczenia, dla innych bywa bardzo ważne. To dla Pasikonika nie od razu jest oczywiste, bo na początku nie umiał postawić się w sytuacji swoich przyjaciół. Zostawia on inne owady z kłopotami, one zaś spontanicznie udzielają sobie wzajemnego wsparcia i pomocy. Po przeczytaniu możecie wspólnie odpowiedzieć na pytania o potrzeby i uczucia innych ludzi (w domu, przed szkołą, szkole), możecie wykorzystać do tego realne sytuacje rodzinne, rówieśnicze. Porozmawiajcie też o niezwykłych strunach w skrzypcach Pasikonika. Sama autorka pisze o książce tak: „Empatia to umiejętność postawienia się na miejscu innej osoby, umiejętność poznania i zrozumienia jej uczuć. Ta zdolność przynosi wiele korzyści nam samym, ale także wszystkim wokół nas”. Dlatego w nawiązaniu do tytułu książki możecie też poćwiczyć różne wydarzenia: te, o których przeczytaliście w książce, lub wymyślone. Po prostu połóżcie na podłodze dwie kartki papieru, odrysujcie swoje stopy i stojąc na tych śladach, okazujcie sobie wzajemne zrozumienie w konkretnej sytuacji, zamieniając się miejscami.

Proponowany wiek odbiorcy: 3+

| Roksana Kociotek-Kaszyńska

SUSANNA ISERN, MYLÈNE RIGAUDIE
POSTAW SIĘ NA MOIM MIEJSCU
tł. Tomasz Pindel
Wydawnictwo TAKO | Toruń 2021

RECENZJE

Nic nie jest oczywiste

Czytanie czyjejs korespondencji, nawet tej redaktorsko uporządkowanej, zawsze jest pewnego rodzaju przekroczeniem. W końcu zanurzanie się w najintymniejszych wyznaniach i pragnieniach innych ludzi nie jest czymś, na co często ma się przyzwolenie. Czytając listy Iwaszkiewicza w książce Anny Król, czułam się trochę jak intruz.

Autorka zebrała korespondencję pisarza z siedmiu lat (1954–1960) skierowaną do Jerzego Błeszyńskiego – mężczyzny, który był jego towarzyszem, przyjacielem, kochankiem...? Trudno tutaj o odpowiednie określenie, bo relacja Iwaszkiewicza z dużo młodszym od niego Jerzym była skomplikowana i nie można jej tak po prostu zasufladkować.

Postać poety wyłaniająca się z tych listów, wzbogaca nasze wyobrażenie o nim jako artyście słowa, ale przede wszystkim jakoś go ucieleśnia i zbliża. Jest to obraz bardzo konkretnej osoby – z namiętnościami i żądzami. Człowieka targanego przez zażrotych, paranoicznie kontrolującego, ale też erotycznie uniesionego i cierpiącego z tęsknoty. Ta publikacja odkrywa wiele nieznanych dotąd pól z prywatnego życia Iwaszkiewicza, nie wszystko natomiast jest w niej pewne i oczywiste.

W książce zawarte są wyłącznie listy Iwaszkiewicza, których napisał do ukochanego setki. Co dostawał w zamian? Nie wiemy. Listy Jerzego zaginęły lub zostały zniszczone. Wiemy, że były raczej lakoniczne i pisał ich dużo mniej niż starszy partner. Wiemy także, że Iwaszkiewicz darzył Błeszyńskiego ogromnym uczuciem i mimo podeszłego wieku pisarza mogło być ono jednym z najintensywniejszych w jego życiu. Wciąż jednak sylwetka młodego mężczyzny, który zawrócił w głowie wielkiemu literatowi, pozostaje bardzo tajemnicza i mglista.

| Klaudia Maj

ANNA KRÓL
WSZYSTKO JAK CHCESZ. O MIŁOŚCI JAROSŁAWA IWASZKIEWICZA I JERZEGO BŁESZYŃSKIEGO
Wilk & Król Oficyna Wydawnicza | Warszawa 2017

Dwa światy

Poznajcie Olivie Prior, niemą nastolatkę, wychowankę Szkoły dla Nieprzystosowanych Dziewcząt – Merilance. Dziewczyna została podrzucona pod drzwi szkoły we wczesnym dzieciństwie, nie pamięta niktogo z rodziny. Jedyną pamiątką, jaka została jej po rodzicach, jest dziennik napisany przez mamę, z którego Olivia dowiaduje się, że jej ojciec zmarł zanim się urodziła. Przypuszcza, że z matką również stało się coś złego, co wnioskuje po notatkach robionych w pamiętniku. Dziewczyna posiada niezwykle zdolności – widzi osoby zmarłe, a raczej ich poruszające się szczątki, które nazywa „martwiakami”. „Martwiaki” nie stanowią jednak większego zagrożenia, ot są i już. Olivia nie jest lubiana w szkole, w której przyszło jej żyć, rówieśnicy uważają ją za dziwolągą, ponieważ nikt nie rozumie języka migowego, którym się posługuje. Pewnego dnia niespodziewanie zostaje wezwana do gabinetu dyrektorki szkoły, gdzie otrzymuje list. Z korespondencji dowiaduje się, że poszukuje jej rodzina, która prosi o pilne przybycie do rodzinnej posiadłości Priorów – Gallanta. Zaskoczona dziewczyna natychmiast wyrusza w drogę do, jak się jej wydaje, lepszego życia. Nie tylko jednak nie zostaje powitana z otwartymi ramionami, ale wręcz poproszona o jak najszybsze opuszczenie posiadłości.

Dlaczego tak się stało, czy dowie się czegoś o rodzicach i czy wszystko w nowym domu jest takie, jakie się wydaje na pierwszy rzut oka? No i jakie tajemnice kryje w sobie wielka i stara posiadłość Gallant? Tego wszystkiego dowiedzie się, czytając pełną nadnaturalnych tajemnic powieść *Gallant* Victorii Schwab. Polecam wszystkim lubiącym mroczne klimaty starych posiadłości skrywających wiele sekretów. Bo to, co znajdziecie za murem Gallanta, może was zaskoczyć.

| Anna Jędrzejowska

VICTORIA SCHWAB
GALLANT
We need YA | Poznań 2022

Wyznania nastolatków

Bohaterowie książki *Młodość* ujawniają, co kryje się w ich nastoletnich głowach. Poznajemy problemy ich codziennego życia i emocje, które przeżywają. Są wśród nich: tęsknota za utraconym bezpowrotnie dzieciństwem, zaprzepaszczone przyjaźnie, platoniczne miłości, pryszcze, nieproporcjonalnie duże stopy, egzaminy, rodzina, ja sam – wewnętrznie rozchwiany, a pragnący stabilności. Niepewność, egzaltacja, miłość, złość, smutek, gorycz, euforia – to wszystko kotłuje się w nastoletnim sercu, które do niedawna jeszcze biło w rytm wieczornej kotyśanki. Czasem wypowiadają tylko jedno zdanie – ale uderzające w samo sedno.

Całość uzupełniają zachwycające ilustracje Lisy Aisato, które same stanowią osobną opowieść. Do bólu prawdziwe, poetyckie, malownicze przełożenie marzeń sennych na papier, delikatne i subtelne. Piękny obraz młodości.

Linn Skåber zagląda do świata nastolatków, ale nie zerkamy przez dziurkę od klucza, tylko zatracamy się w prawdziwych emocjach, lękach, marzeniach i myślach. To wyjątkowa okazja do poznania bliżej tego tajemniczego świata. Idealna lektura dla dorastającej młodzieży, ale także dla dorosłych, którzy już być może zapomnieli, jak to jest grać główną rolę w spektaklu nastoletniego życia.

| Kinga Małczyk

LINN SKÅBER, LISA AISATO
MŁODOŚĆ. WYZNANIA NASTOLATKÓW
tł. Milena Skoczko-Nakielska
Wydawnictwo Literackie | Kraków 2022

Tsuru

Tsuru to prosta i szybka gra, w której może wziąć udział od dwóch do ośmiu graczy. Wyjaśnienie zasad zajmuje jedynie chwilę, a sama rozgrywka nie trwa długo – już w 15 minut jesteśmy w stanie zakończyć partię... i przystąpić do kolejnej.

Celem graczy jest jak najdłużej utrzymać się na planszy. W naszej kolejce wykładamy przed siebie kafelki i podążamy wytyczoną przezeń ścieżką. Jeśli obrana droga połączy się z inną, musimy nią przejść aż do samego końca – nawet poza planszę. Swojego pionka należy zdjąć także wtedy, gdy zderzy się z innym. O ile pierwsze kilka ruchów jest za zwyczaj bardzo proste, dość szybko (im więcej graczy, tym prędzej) okazuje się, że nie mamy wcale tak wielkiego wyboru, jak nam się zdawało. A z czasem dojdzie do sytuacji, kiedy inny gracz, wykładając kafelki, przedłuży także i naszą ścieżkę i spróbuje nas tym sposobem wyrzucić z planszy.

Prosta mechanika i szybkie partie są niewątpliwym atutem *Tsuru*. Jednak na przyjemność płynącą z gry wpływają nie tylko one. Na uwagę zasługuje bowiem także strona wizualna. Pozycja ta nie ma co prawda zbyt wielu ilustracji, ale całość prezentuje się niezwykle estetycznie i ma swoisty dalekowschodni klimat. Wszystkie te cechy powodują, że to naprawdę dobra i odprężająca gra.

| Marcin Kłak
Stowarzyszenie Krakowska
Sieć Fantastyki

TOM MCMURCHIE, CATHY BRIGG, ANDREW HEPWORTH, SHANESMALL, IMELDA VOHWINKEL, FRANZ VOHWINKEL
TSURO
2–8 osób, ok. 20 minut, od 8 lat
Calliope Games

Drodzy Czytelnicy! Ależ się cieszymy, że ślicie nam swoje recenzje! Teraz czas na kolejną! Pamiętaj, Ty też możesz być naszym recenzentem – wyślij nam swoją literacką opinię! Możesz ją przelać mailowo (recenzje@biblioteka.krakow.pl); więcej informacji znajdziesz na stronie Biblioteki Kraków. Jaki jest plan? Co miesiąc chcemy czytać Wasze recenzje! Wybieramy najlepsze, które publikujemy i nagradzamy! Do czytania!

| Redakcja

Recenzja Czytelnika

Ukraińcy Piotra Zychowicza to niezwykle ważna pozycja wydawnicza 2022 roku, która ukazała się nakładem Domu Wydawniczego REBIS w Poznaniu.

Publikacja traktuje o trudnych relacjach polsko-ukraińskich. Niestety, na ich temat wiedza statystycznego Polaka jest bliska zeru. Po 24 lutego celująco zdaliśmy egzamin z empatii, oblaliśmy jednak z historii.

Książka to wielość naukowców badających różne aspekty stosunków międzynarodowych w tej części Europy, zapis relacji świadków oraz poszerzona recenzja filmu *Wołyń* Wojtki Smarzewskiej. Autor – znany publicysta historyczny – nadaje im formę wywiadów i artykułów. Część z nich była zamieszczona na łamach prasy, m.in.: „Rzeczpospolitej”, „Do Rzeczy”, „Historii Do Rzeczy”, „Historii Realnej”.

Praca składa się z 7 części. Są to: 1. Rozmowy o Ukraińcach. 2. Rzeczpospolita Trojga Narodów. 3. Zagłada ziemiańskiej Arkadii. 4. Wielki Głód i wielka głupota. 5. Okupanci i terroryści. 6. Wojna, ludobójstwo, komunizm. Książka została starannie wydana, zaopatrzona w indeks nazwisk i liczne zdjęcia.

Dla mnie, dziecka repatriantów, które od kotyśki musiało się mierzyć z ich traumą, jest to przede wszystkim ważny głos przeciw nacjonalizmowi oraz przestroga, że na nim oraz na nienawiści nie można niczego budować. Na pewno z tej trudnej lektury zapamiętam słowa prof. Jarosława Syrnika: „Dopiero nacjonalistyczna agitacja z przełomu XIX i XX wieku zaczęła dzielić ich na Polaków i Ukraińców. I tak oto sąsiedzi nagle okazywali się członkami dwóch grup poróżnionych zaciętym konfliktem. Nacjonalizmy dzieliły ludzi na «swoich» i «obcych». Dotychczasowy świat zgodnego współżycia został wyrócony do góry nogami”.

| Antonina Sebesta

PIOTR ZYCHOWICZ
UKRAIŃCY. OPowieści Niepoprawne Politycznie VI
Dom Wydawniczy REBIS | Poznań 2022

Peron Literacki

Warsztaty literackie pod nazwą „Peron Literacki Biblioteki Kraków” działają nieprzerwanie od 2019 roku, stacjonarnie oraz online. Celem projektu jest tworzenie miejsca, w którym początkujący twórcy mogą szlifować swój talent oraz zdobywać wiedzę na temat nowości wydawniczych, konkursów, spotkań autorskich i szeroko pojętego życia literackiego. Chcemy uczyć się od najlepszych, dlatego cykl „Mistrz na Peronie” prowadzą najwybitniejsi współcześni pisarze, krytycy literaccy, dziennikarze i redaktorzy. To oni oceniają nadesłane prace oraz dzielą się tajemnicami swojego warsztatu. Stały-

mi moderatorami spotkań są Jadwiga Malina i Michał Piętniewicz. Wszystkie zajęcia są otwarte. Nie ma limitów wiekowych i opłat. Jedynym warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest wcześniejsze zgłoszenie tekstów. Wszelkie informacje dotyczące działalności Peronu, można znaleźć na stronie internetowej Biblioteki Kraków oraz grupie FB „Peron Literacki Biblioteki Kraków”.

Pisziesz, ale nie jesteś pewny/pewna, czy jest to coś warte? Masz notesy pełne nieopublikowanych wierszy? Chcesz wydać książkę, ale nie wiesz od czego zacząć?

A może masz ochotę poznać pracę pisarzy/pisarek od kuchni? Jeśli tak, to nasze warsztaty są właśnie dla Ciebie.

I Jadwiga Malina

Z okazji Światowego Dnia Poezji (21 marca) w niniejszym numerze „Informatora” publikujemy wiersze uczestniczek i uczestników warsztatów „Peron Literacki Biblioteki Kraków”. Wyboru utworów dokonała Jadwiga Malina.

Grzegorz Wolski

Panta rhei

*A gdyby tak opuścić suchy brzeg
przykucnąć na dryfującej krze i patrzeć
jak (niedo)rzeczny nurt ku morzu prze*

Magdalena Podobińska

Prawda

*kiedy mijasz się
z prawdą w wąskim jak
ucho igielne korytarzu
przynajmniej jej się
pokroń*

Adam Miks

Ulica

*Szerokość dwóch samochodów i jednego ślimaka.
Długość w zależności z której klatki wychodzisz do pracy.
Kot opala się chciwie przy skrzypiącym szlabanie –
jedźmy, wołają. Adam Mickiewicz również.*

Beata Huet

Ene due like fake

*Stary niedźwiedź mocno śpi
nie lubimy tej dziewczyny
bo jest głupia i ma wazy*

*Chodzi lisek koło drogi
nie lubimy tamtej pani
bo ma krzywe nogi*

*Tamten chłopiec głupi jest i bastard
mamy tu na niego walek jak do ciasta
Było morze w morzu kołek
nie lubimy tego chłopca
bo on jest matolek
Wykopiemy pod tym chłopcem dotek*

*Króla zjadł pies, pazia zjadł kot
nie lubimy tego pana
bo on jest młot*

*Stary niedźwiedź mocno śpi
powiesimy na tym panu psy
Kółko graniaste, czterokanciaste
usuniemy tego pana
bo jest chwastem*

*Podpalimy tamtej babie domek z masła
wszystko płonie, cyt, iskierka zgasa
I popiół tylko zostanie i zamęt
Ament
A my wszyscy bęc*

Dariusz Krzysztof Parczewski

Lamentacja 3

*Posłałeś mi przyjaciół, Panie, lecz oni okazali się zbyt słabi.
Przełękli się smoka – ognia, i pochowali się w obietnicach.
Ich słowa okazały się puste a miecze tępe.
Któż mi pomoże, Panie, kto ocali moje miasta?
Kto uratuje niemowlęta, kobiety, dzieci?
Kto nie ulęknie się, Panie, i przyjdzie z pomocą?
O Panie, rozszarpane moje domy, szpitale, szkoły.
Krew bezbronnych splota ulicami. Osaczony, wypatruję pomocy.
Zdarłem gardło i żółć zalala moje wnętrze.
Krzyk mój, jak nawoływanie na pustyni.
Poślij, Panie, swojego Anioła, niech wyciągnie ramię,
uderzy mieczem. Niech rozproszy nieprzyjaciół i ocali
naród przed zniszczeniem.*

Jerzy Marcinkowski

Doświadczenia

*I
po tym wszystkim
po tych wspólnych wschodach
południach zachodach północach
gdybyś odeszła z mojego życia
to nie odejdziesz*

*II
leży na łopatkach
a kiedyś potrafił na zawołanie
stawać na głowie
aż pojawili się tacy którym
wystarcza stać na nogach*

*III
dawniej myślałem że czas
szybko mija gdy się coś robi
teraz wiem że jeszcze
szybciej mija
gdy się nie robi nic*

Małgorzata Felicka

Tomek i ja mamy trzy lata
Stoimy wpatrzeni w obiektyw
Ubrani w czapki z pomponami
I biedne ptaszczyki
Szyte przez krawcową
Wszystko jest szare
To lata pięćdziesiąte
Trzymamy się za ręce
Powiedziałam mu dziś
Kocham
Czarno-biała klisza skryła mój rumieniec*

Fantastyka nie zna granic

Wydaje się, że fantastyka jest stosunkowo młodym gatunkiem literackim. Na pewno istnieje wiele jej podgatunków. Nierealne wątki i motywy wypełniają literaturę od jej zarania. Z naszej perspektywy są to na przykład mitologie, choć starożytni głęboko wierzyli w te opowieści. Pełne fantastyki są również legendy i baśnie ludowe. Istniały epoki, jak średniowiecze czy romantyzm, kiedy intensywniej po nią sięgano i z fascynacją przedstawiano nierzeczywiste światy. Człowiek od zawsze zwracał się ku odręalnionej rzeczywistości, tłumacząc niejasne dla siebie wydarzenia w realnym świecie lub też po prostu uciekając od szarej codzienności. W XIX w. na wyspach brytyjskich zaczął rodzić się nurt, którego głównym przedstawicielem jest J.R.R. Tolkien. Kreowany świat wzorowany był na feudalnym średniowieczu, a wydarzenia ujmowano w formę kroniki zdarzeń z przeszłości. Z lokalnego folkloru zaczerpnięto baśniowe postacie: elfów, krasnoludów, trolli, magów. Mowa tu oczywiście o *fantasy*, która święci tryumfy nieprzerwanie od lat 60. XX w. Wcześniej, co zapewne związane było z odbudową po dwóch wojnach światowych i z rozwojem techniki, popularniejsza zdawała się fantastyka naukowa. Obecnie fantastyka to nie tylko literatura, ale i także film, komiks, malarstwo czy gry komputerowe. Skąd takie zamiłowanie do doświadczania nieistniejącego świata, które w skrajnych i nierzadkich przypadkach doprowadza do psychologicznych dysfunkcji? Być może jest to reakcja na coraz nowocześniejszy, stechniczowany, a tym samym pusty i odczarowany świat. Może to także chęć powrotu do korzeni – w rodzimej literaturze nastąpił ostatnio wysyp książek czerpiących z mitologii słowiańskiej. Fantastyka, która na swój własny sposób porządkuje świat, łączy stare z nowym i zdaje się być nieograniczona w kreowaniu rzeczywistości.

| Paweł Czachor

Krakowskie kalendarium literackie

1 III
1913

W Nienadówce urodził się **Jan Bolesław Ożóg** (zm. 1.03.1991 w Krakowie) – poeta, pisarz, felietonista. Od 1950 r. mieszkał w Krakowie. Był uważany za najwybitniejszego przedstawiciela nurtu poetyckiego zwanego autentyzmem. Jego dorobek literacki jest imponujący – opublikował kilkadziesiąt tomów poezji, kilkanaście utworów prozatorskich (powieści i zbiorów opowiadań) oraz szkice literackie, eseje i pamiętniki. Został pochowany na Cmentarzu Rakowickim.

9 III
1923

W Krakowie urodził się **Jerzy Got**, właśc. Jerzy Spiegel (zm. 9.02.2004 w Wiedniu) – historyk teatru, badacz przeszłości teatralnej Krakowa i Galicji, z zamiłowania znawca antycznej kultury greckiej. Był pracownikiem naukowym UJ, gdzie kierował Zespołem Badań nad Historią Teatru Krakowskiego oraz Zakładem Teatru, Filmu i Telewizji w Instytucie Filologii Polskiej. Swoje artykuły z zakresu teatrologii publikował na łamach „Pamiętnika Teatralnego”, redagował też „Afisz Teatralny”, pismo wydawane przez Stary Teatr w Krakowie. Do jego najważniejszych publikacji książkowych o tej tematyce należą m.in.: *Dzieje teatru w Krakowie* oraz *Teatr i teatrologia*. Został pochowany na Cmentarzu Rakowickim.

10 III
1923

W Augustowie urodziła się **Halina Cieślińska-Brzeska** (zm. 29.10.2004) – malarka, witrażystka, animatorka kultury, absolwentka ASP w Krakowie. Założyła Grupę Twórczą „Zachęta” oraz Zwierzynieckie Koło Przyjaciół Sztuk Wszelkich w Krakowie. Opublikowała kilka książek poświęconych kulturze, m.in. *Wspomnienia Don Kichota*. Została pochowana na Cmentarzu Salwatorskim. Wyrazem hołdu dla artystki jest tablica pamiątkowa, znajdująca się na frontowej ścianie budynku Domu Zwierzynieckiego.

13 III
1903

W Krakowie urodził się **Józef Edward Dutkiewicz** (zm. 7.09.1968 w Olkuszu) – malarz, historyk sztuki. Był wojewódzkim i miejskim konserwatorem zabytków w Krakowie, pracował też jako wykładowca krakowskiej ASP. Pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Teorii i Historii Sztuki przy Oddziale PAN w Krakowie, gdzie przyczynił się do utworzenia stałego wydawnictwa „Folia Historiae Artium”. Publikował

Józef Edward Dutkiewicz, fot. autor nieznany, 1931 rok, Paryż, zbiory Jacka Dutkiewicza

prace z zakresu teorii sztuki, m.in.: *Małopolska rzeźba średnio-wieczna* oraz *Sztuka współczesna: studia i szkice*. Zginął tragicznie w wyniku upadku z rusztowania podczas prowadzenia prac konserwatorskich.

19 III
1893

W Krakowie urodziła się **Wanda Kragen** (zm. 27.02.1982) – tłumaczka, prozaik, poetka, absolwentka UJ. Współpracowała z czasopismami: „Nowy Dziennik”, „Przekrój”, „Dziennik Polski”, „Życie Literackie”, „Tygodnik Powszechny”, w których publikowała recenzje teatralne i literackie oraz felietony. Była tłumaczką z języków: niemieckiego, angielskiego i francuskiego. Za przekłady na język angielski otrzymała nagrodę polskiego PEN Clubu, natomiast sama ufundowała coroczną nagrodę za wybitne tłumaczenia literatury niemieckiej, francuskiej i anglosaskiej.

28 III
1943

W Bydgoszczy urodził się **Jerzy Ridan** (zm. 2.10.2016 w Krakowie) – reżyser, scenarzysta, publicysta. Mieszkał w Krakowie. Jest autorem kilkudziesięciu filmów dokumentalnych nagradzanych na krajowych i międzynarodowych festiwalach. Na przełomie lat 60. i 70. realizował filmy w Amatorskim Klubie Filmowym „Nowa Huta” w Krakowie, a w latach 80. prowadził młodzieżowe grupy teatralne w krakowskich domach kultury. Był dyrektorem programowym Nowohuckiego Festiwalu Filmowego, a także jednym z pomysłodawców Nowohuckiej Kroniki Filmowej. Prowadził warsztaty scenariuszowe na Studiach Literacko-Artystycznych na UJ i w Krakowskiej Szkole Filmowej. Publikował artykuły w „Kwartalniku Historycznym”, ponadto jest autorem książki *Krzyż Nowohucki: dzieje walk o wiarę i wolność*. W 2008 r. otrzymał tytuł Nowohucianina Roku, a za całokształt prac został wyróżniony Nagrodą Ministra Kultury II stopnia.

| opracowanie: Małgorzata Kosmała

Memento mori

Balem się książki Mateusza Pakuły... Bardzo nie chciałem iść na spektakl powstały w oparciu o ten dokument, a jednak byłem i... wcale nie żałuję. Choć wyszedłem z teatru jak po koszmarnym śnie, przerażony tym, co każdego z nas może spotkać.

Spektakl jest o umieraniu. Kalendarium odchodzenia ukochanej osoby, znanego architekta, ojca autora przedstawienia. Bezlitosna diagnoza, rak trzustki. To wyrok śmierci, niedający właściwie żadnej nadziei. Reszta to cierpienie chorego, bezbronność i niemoc rodziny w zmaganiu się z medyczną biurokracją, bezduszną pielęgniarów, lekarzy, a w końcu księdza... Spektakl nie jest anonimowy – wszystko dzieje się w Kielcach. Szpitale i personel medyczny oraz parafia istnieją naprawdę...

Chory prosi o śmierć, decyduje się na odebranie życia – jedyne lekarstwo w tej sytuacji. Nie wiemy jednak, czy ta prośba została wypowiedziana w pełni świadomości, a może sprowokował ją niekończący się ból? wpływ morfiny? Eutanazja jest w Polsce niedopuszczalna.

Trauma widzów łagodzona jest doskonałą grą aktorską. Napięcie, wprowadzone niemal od pierwszego słowa padającego na scenie, utrzymane jest do końca. Czujemy bezradność, niechęć do lekarzy, do szpitalnej administracji. Ostre słowa, przekleństwa, inwektywy przyjmujemy ze zrozumieniem. Pełna dramatyzmu narracja

skupia się nie tylko na tragicznych wydarzeniach towarzyszących umieraniu. Nie brakuje też elementów komicznych, które życie przynosi w najbardziej nieoczekiwanych sytuacjach. Ułatwiają one widzom przejście przez to trudne przedstawienie.

| Janusz M. Paluch

Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję

Adaptacja i reżyseria: M. Pakuła, scenografia i kostiumy: J. Elminowska, muzyka: Z. Skolias-Pakuła, A. Skolias, M. Pakuła, partie wokalne: Z. Skolias-Pakuła, reżyseria światła: P. Góral, wideo: O. Balowska, wystąpili: A. Plata, W. Niemczyk, J. Jurkowski, S. Mysłakowski, M. Pakuła, produkcja: Teatr Łażnia Nowa w Krakowie i Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach.

Premiera: 20.01.2023 r.

Zdjęcia: Klaudyna Schubert

FISZKI (089.3)

Fantastyczne!

W tekstach naukowych nazwanie czegoś *fantastycznym* jest w zasadzie obelgą, tyle że oczywiście wyrażoną kulturalnie. Tak samo jest z uznaniem kogoś, na przykład filozofa polityki, za *fantastę*; racjonalista Linde jako synonimy słowa *fantastyk* podał niezbyt pochlebne: *snowidz*, *urojeniec*, *dziwak*, *dziwidz*. Gdy polemista pisze o *fantastycznych* etymologiach swoich szanownych kolegów, prywatnie nazywa je bzdurami, głupotami i oszołomstwami. Brak ścisłości, branie domysłu i intuicji za elementy dowodzenia to naukowe grzechy.

W życiu codziennym jest wręcz przeciwnie. Gdy opowiadamy o *fantastycznych* miejscach,

ludziach, podróżach, smakach, wrażeniach, komunikujemy, że nas czymś zachwyciły, ale bynajmniej nie były one zmyślone.

Grecka *fantasia*, czytana czterosylabowo jak staropolska *fantazyja*, to zdolność przedstawienia czegoś, unaocznienia, zobaczenia, uczynienia widocznym tego, czego nie widać albo czego nie ma. Dzielenie się swoimi wyobrażeniami i umiejętność zachwycenia nimi wielu odbiorców to sztuka: literatura i film, w tym osobny rodzaj *fantasy*. W wykreowanych światach ludy i gatunki mówią innymi językami. Wspomnijmy choćby język Houyhnhnmów odwiedzonych przez Guliwera i najstynniejsze, atrakcyjne

w kulturze popularnej dzieło oksfordzkiego erudyty Tolkiena: języki elfów i krasnoludów, tajne, dawne i nowe, ulegające przemianom i zachowane w niosących treści mitów Śródziemia pieśniach. W ostatnich latach wymyślanie języków stało się poniekąd obowiązkiem i na przykład do serialu *Gra o tron* zatrudniono zdolnego lingwistę, by wykreował języki i dialekty krain z wyobraźni Martina. Fantastyczne spotkania.

| Artur Czesak

POMNIKI HISTORII

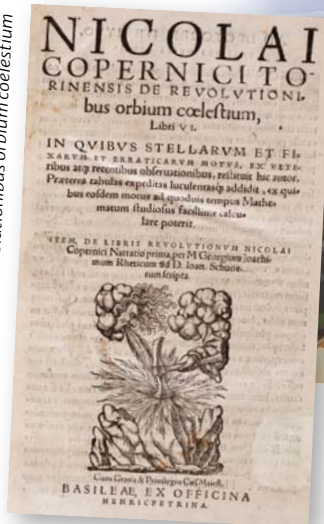
Frombork

W związku z 550. rocznicą urodzin i 480. śmierci Mikołaja Kopernika decyzją senatu RP rok 2023 ustanowiony został jego rokiem.

Senatorowie piszą w uchwale: „Najstynniejszym dziełem Kopernika jest *De revolutionibus orbium coelestium*, w którym astronom przedstawił założenia heliocentrycznej budowy Układu Słonecznego, burzące dotychczasowy obraz świata, którego centrum stanowiła Ziemia. Jego odkrycie spowodowało rewolucję naukową zwaną przewrotem kopernikańskim”. Dzieło spisane zostało w latach 1520–1541 we Fromborku, gdzie Kopernik pełnił funkcję kanonika kapituły warmińskiej. Ponad 500 lat później wybierzmy się śladami wielkiego astronoma.

Położone nad Zalewem Wiślanym miasto posadowione jest na historycznym Wzgórzu Katedralnym. Tam, za dobrze zachowanymi fortyfikacjami, skumulowane są najważniejsze zabytki Fromborka. Wyprawę zaczniemy od wyjaśnienia pochodzenia jego nazwy: pierwotne Civitas Varmiensis przejęło wezwanie zespołu katedralnego Frauenburg, które uległo uproszczeniu na

Karta tytułowa *De revolutionibus orbium coelestium*

Katedra we Fromborku

Frombork i tak już pozostało. Końcem XIV w. ukończono budowę gotyckiej katedry. Trójnawowy kościół nakry-

ty gwiaździstym sklepieniem wspartym na ośmiobocznych filarach przetrwał w niemalże niezmienionej architektonicznie formie. W 1626 r. Frombork zdobyły wojska szwedzkiego króla Gustawa Adolfa. Prawie w całości zostało wtedy zagrabione wyposażenie kościoła, w tym księgozbiór z biblioteką Kopernika. Wśród niewielu rzeczy, które ocalały, znalazł się niezwykle cenny, późnogotycki polipytyk z przedstawieniem Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Większość obecnego wystroju pochodzi z czasów po potopie szwedzkim. Podziwiać możemy m.in. pochodzący z XVIII w. ołtarz główny, inkrustowane srebrem stalle kanonickie, ołtarze

boczne, cenny XVII-wieczny prospekt organowy, tablice epitafijne i dwie ambony.

Jednym z ważniejszych obiektów znajdujących się w katedrze jest grób Mikołaja Kopernika. Poszukiwania szczątków astronoma trwały z przerwami od XIX w. i są gotowym materiałem na film sensacyjny. W 2005 r. po raz kolejny podjęto prace badawcze, w których wyniku pod posadzką obok bocznego ołtarza pw. Świętego Krzyża odnaleziono kilka szkieletów. Jeden z nich należał do około 70-letniego mężczyzny (Kopernik dożył takiego wieku). Pobrano próbki i poddano je badaniom genetycznym. Porównanie ich z DNA pojedynczych włosów znalezionych w zrabowanych przez Szwedów księgach należących do Kopernika, znajdujących się obecnie w bibliotece uniwersytetu w Uppsali, dało pozytywny wynik. Ponowny pogrzeb uczonego odbył się w 2010 r. Prochy złożono pod posadzką katedry przy wspomnianym już ołtarzu Świętego Krzyża, którym za życia opiekował się Kopernik. Nad grobem znajduje się jego popiersie, a na tablicy nagrobnej wyrzyto model Układu Słonecznego.

Po wyjściu z kościoła udajemy się na spacer po otoczonym fortyfikacjami Wzgórzu Katedralnym z imponującą wieżą bramną, dawną dzwonnica, w której zawieszono wahadło Foucaulta, i Wieżę Kopernika, utrwaloną na obrazie Jana Matejki: *Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem*. Na koniec warto wspiąć się na punkt widokowy na Wieży Wodnej, by podziwiać stamtąd imponującą panoramę wzgórza, miasta i Zalewu Wiślanego.

| Tekst: Anna Grychowska
| Zdjęcia: Michał Grychowski

Wnętrze katedry

Trzepaki Reksio Atari

wystawa czynna

17.02.2023–07.01.2024

Muzeum Nowej Huty

os. Centrum E 1

Tropem surrealizmu w plakacie polskim. Franciszek Starowieyski (1930–2009)

Nie każdy wie, że od 2017 roku w budynku dawnego Hotelu Cracovia znajduje się Galeria Plakatu Dydo prowadzona przez córkę Krzysztofa Dydo – pierwszego założyciela Galerii Plakatu (w 1985 w Kramach Dominikańskich przy ul. Stolarskiej) i wielkiego kolekcjonera. Właśnie tutaj, naprzeciwko Muzeum Narodowego, można obejrzeć wystawę

Tropem surrealizmu w plakacie polskim, której bohaterem jest znany indywidualista i erudyta – Franciszek Starowieyski, będący jednym z najbardziej rozpoznawalnych artystów polskiej szkoły plakatu drugiej połowy XX wieku.

Typowe motywy prac artysty to czaszki ludzkie i ptasie, kości, nagie ciała kobiet w różnych konfiguracjach i przetworzeniach dające zaskakujący surrealistyczny wymiar, świadcząc o fantastycznej, niczym nieskrępowanej wyobraźni twórcy oraz genialnym warsztacie rysownika, malarza i liternika. Spuścizna po nim obejmuje ponad 2 tys. rysunków i obrazów, kilkadziesiąt scenografii teatralnych i operowych, a także około 300 plakatów. W galerii na dole i na piętrze oraz ścianie bocznej przy schodach wyeksponowano ponad 50 plakatów przede wszystkim filmowych (polskich i francuskich), teatralnych (głównie do spektakli w Warszawie), a także z wystaw, ale są też rodzynki – plakaty operowe czy muzealne. Oprócz tego na wydzielonej ścianie wiszą cenne pamiątki: oryginalny projekt plakatu do wystawy kolekcji Krzysztofa Dydo w Ostrowie Wielkopolskim, błękitna odbitka litograficzna

Placzący gołąbek pokoju, powstała na znak solidarności z powstaniem węgierskim w 1956 roku, a dodatkowo zdjęcia ze spotkań kolekcjonera z artystą dotyczące ich współpracy oraz wycinki prasowe. Eksponat są własnością Krzysztofa Dydo, który je pieczołowicie i z wielką pasją zdobywał i gromadził przez lata.

Dodam jeszcze, że plakaty te, poza wystawami indywidualnymi, wielokrotnie uczestniczyły także w wystawach zbiorowych i tematycznych w wielu miastach Polski, między innymi w Krakowie w BWA w 1985 roku, gdzie pojawiły się także szkice do prezentowanych dzieł artysty. Inną szczególnie ważną była wystawa *Surrealiści Polscy* w Częstochowie w 1995 roku. Z bieżącej wystawy, która potrwa do Wielkanocy, można wyjść z cennymi trofeami, gdyż do nabycia są wybrane plakaty oraz kartki pocztowe z reprodukcjami plakatów (niektóre to unikatki kolekcjonerskie i nie są na sprzedaż), można też skorzystać z katalogu wszystkich prac, które są dostępne w galerii przy ul. Stolarskiej 8 – zachęcam do odwiedzin, naprawdę warto...

| Barbara Zajązkowska

Przydatne linki:

<https://culture.pl/pl/tworca/franciszek-starowieyski>

<https://dydopostergallery.com/>

Kalendarium wydarzeń kulturalno-edukacyjnych

wydarzenia dla dzieci

wydarzenia w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”

„MODERNIZM PO KRAKOWSKU CZ. 1” – WYSTAWA FOTOGRAFII RED. JACKA BALCEWICZA

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 3, pl. J. Nowaka-Jeziorańskiego 3, tel. 12 618 91 81

Prezentacja kilkudziesięciu zdjęć obiektów architektury modernistycznej obecnych w przestrzeni Krakowa. Zdjęcia wykonane przez Jacka Balcewicza, fotografa i dziennikarza miesięcznika „KraKów i Świat”.

„ZOOM NA SCENĘ”

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 16, ul. W.E. Radzikowskiego 29, tel. 797 301 005

Wystawa fotografii scenicznej Andrzeja Ramasa. Autor fotografii jest jednym z pomysłodawców, współorganizatorem oraz dyrektorem artystycznym Festiwalu Fotografii „Widzi Się” w Starym i Nowym Sączu. Zajmuje się fotografią dokumentalną, artystyczną oraz użytkową. Od ponad dwudziestu lat fotografuje wydarzenia artystyczne, Jesienny Festiwal Teatralny, Starosądecki Festiwal Muzyki Dawnej, Pannonica Folk Festiwal, Sącz Jazz Festiwal.

„ZIMA” – WYSTAWA OBRAZÓW JOLANTY SURÓWKI

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

Wystawa obrazów Jolanty Surówki. Autorka rozpoczęła przygodę z malowaniem w momencie przejścia na emeryturę. Inspiracją są dla niej fotografie.

„Z BRONOWICKICH PRACOWNI”

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Wystawa prac członków Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera.

„KOBIETA W KAPELUSZU” – GALERIA JEDNEGO OBRAZU

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Prezentacja obrazu Ewy Podgórskiej-Igły. Artystka jest pasjonatką malarstwa, a tematem wiodącym jej prac są kobiety i kwiaty.

„ANIOŁ NA MARZEC” – WYSTAWA PRAC JACKA OŻOGA

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wystawa w cyklu *Rok z Aniołami Jacka Ożoga*. Autor jest grafikiem, malarzem i rzeźbiarzem. Tworzy również instalacje, płaskorzeźby, reliefy i kartki świąteczne. Jest uczniem i wieloletnim współpracownikiem prof. Witolda Chomicza. Od 12 lat prowadzi grupę malarską „Otwarta Pracownia Malarska”.

„BIECZ – RYSUNEK I MALARSTWO”

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wystawa poplenerowa uczniów wiśnickiego „plastyka”, czyli Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Jana Matejki w Nowym Wiśniczu.

„ŚWIAT NA KORZE MALOWANY”

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Wystawa malarstwa Edwarda Dudy – artysty samouka, który urodził się w Nowym Targu. Ukończył Szkołę Rzemiosł Budowlanych w Zakopanem, a następnie studia na Politechnice Krakowskiej. Przygodę ze sztuką rozpoczął, mając prawie 60 lat. Wypracował własną technikę oraz styl, tworząc obrazy, rzeźby, instalacje z naturalnych materiałów na deskach, sklejkach, fornirach, korze. Przyjaciele nazywają jego styl eduardiańskim.

„SEMPER IN ALTUM” – WYSTAWA OBRAZÓW MAŁGORZATY KUSZEWSKI

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 27, ul. Królowej Jadwigi 37b, tel. 797 301 016

Małgorzata Kuszevska jest absolwentką Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Oprócz uprawiania malarstwa pracuje jako instruktor tańca i choreograf. Prezentowane obrazy powstały w latach 2019–2022. Malowane są techniką olej na płótnie oraz akryl na płótnie. Inspiracją jest życie codzienne autorki.

„OBLICZA PEJZAŻU” – WYSTAWA ANNY SZAREK

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 35, ul. T. Chałubińskiego 47, tel. 797 024 005

Wystawa prac Anny Szarek. Prace obejmują dotychczasowy dorobek artystki. W prezento-

wanym zbiorze można podziwiać pejzaż nocny i morski, krajobraz miejski. Artystka posługuje się techniką malarstwa strukturalnego. Bazą obrazów są farby akrylowe, ale oryginalność polega na zastosowaniu dodatkowych materiałów malarskich w celu osiągnięcia wielowarstwowego formatu.

„SZTUKA PRZEŻYCIA” – WYSTAWA MARCINA KINDLERA

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 40, ul. Łużycka 55, tel. 797 024 017

Marcin Kindler – malarz i fotograf z zamiłowania. Swoje malarstwo traktuje jako formę wypowiedzi i komunikacji ze światem, pokazując w ten sposób to, co czuje i przeżywa, stąd nazwa wystawy „sztuka Przejycia”, przy czym słowo sztuka celowo napisane jest małą literą.

„POKEMON COME!” – WYSTAWA KART

1–7 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 43, ul. gen. J. Jasińskiego 32, tel. 797 024 002

Wystawa kart do gier Pokemon zorganizowana z okazji Dnia Pokemona (27 lutego). Właścicielem kolekcji kart jest czytelnik Biblioteki Kraków.

„MODERNIZM PO KRAKOWSKU CZ. 2” – WYSTAWA FOTOGRAFII RED. JACKA BALCEWICZA

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 46, ul. B. Limanowskiego 4, tel. 12 20 20 650

Prezentacja kilkudziesięciu zdjęć obiektów architektury modernistycznej obecnych w przestrzeni Krakowa. Zdjęcia wykonane przez Jacka Balcewicza, fotografa i dziennikarza miesięcznika „KraKów i Świat”.

„WISŁAWA SZYMBORSKA”

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Wystawa poświęcona twórczości oraz życiu polskiej poetki, laureatki nagrody Nobla przygotowana z okazji „Miesiąca Krakowianek” oraz uchwalenia roku 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej.

„MÓJ SZAL, ON MA TRZY ROGI...”

4–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Wystawa szali, chust oraz innych projektów wydzierganych na drutach lub na szydełku. Autorami prac są uczestnicy spotkań grupy robótkowej (Z)ręcznie.

KONSULTACJE DLA STUDENTÓW I MATURZYSTÓW

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Filia nr 45, Czytelnia i wypożyczalnia popularno-naukowa, ul. L. Teligi 24, tel. 797 024 019

Spotkania przygotowujące uczniów do egzaminu dojrzałości oraz studentów do obrony prac dyplomowych. Bibliotekarze pomogą w wyborze tekstów i opracowań literatury, doradzą, jak pracować z tekstem oraz tworzyć bibliografię.

KONSULTACJE DLA MATURZYSTÓW

1–31 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla młodzieży, ul. Królewska 59, tel. 797 301 023

Spotkania przygotowujące uczniów do egzaminu dojrzałości. Bibliotekarze pomogą w wyborze tekstów i opracowań literatury, doradzą, jak pracować z tekstem oraz tworzyć bibliografię.

DZIEŃ PIEGÓW

1 marca, godz. 15.00–18.30

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Uczestnicy wykonają piegi Pippi Langstrumpf.

GRAMY W PLANSZOWE!

1 marca, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe dla najmłodszych. Spotkanie dla dzieci w wieku 4–6 lat. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

WYTRWAŁOŚĆ – WIECZÓR AUTORSKI JERZEGO SURDYKOWSKIEGO

1 marca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

„Z podziwem i fascynacją czytałem najnowsze dzieło niezmordowanego Jerzego Surdykowskiego. Z podziwem, bo to kolejna książka urodzonego ponad 80 lat temu autora. Poprzednią, równie ciekawą, opublikował zaledwie dwa lata wcześniej, a tylko w ostatnich dwóch dekadach wydał w sumie dziewięć. Z fascynacją, bo w tych późnych tekstach drąży bliskie mi tematy: sensu świata, historii i wiary religijnej. Łączy styl wysocki, eseistyczny z fabułą literacką nadającą się na scenariusz filmu obyczajowego” – fragment recenzji Adama Szostkiewicza.
Prowadzenie: Adam Szostkiewicz.

SZKOLENIA Z OBSŁUGI KSIĄŻKOMATU DLA SENIORÓW

2 marca, godz. 13.00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla młodzieży, ul. Królewska 59, tel. 797 301 023

Szkolenie z obsługi książkomatu, podczas którego uczestnicy dowiedzą się, jak zamówić książkę z odbiorem w książkomacie, jak dokonać zwrotu za jego pośrednictwem, a także jak działają książkomaty i przy których filiach Biblioteki Kraków są dostępne.

LEKCJE LATANIA – PROMOCJA KSIĄŻKI BARBARY WROŃSKIEJ

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

2 marca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Barbara Wrońska – absolwentka Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie, polonistka, poetka, animatorka kultury, redaktor książek i almanachów poetyckich, współtwórczyni Teatru Promocji Poezji związana od lat ze środowiskiem artystycznym Krakowa i Kielc.
Prowadzenie: Marta Mazurkiewicz-Stefańczyk.

„Z BRONOWICKICH PRACOWNI” – WERNISAŻ

2 marca, godz. 18.00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Wernisaż wystawy prac członków Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera.

ZAGADKOWE ZWIERZĘTA

3–10 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Zabawa dla prawdziwych znawców przyrody! Rodziny odwiedzające bibliotekę będą mogły wylosować nazwę zagadkowego zwierzęcia, którą będzie trzeba dopasować do odpowiedniej ilustracji.

(Z)RĘCZNIE

4 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Spotkanie dla osób zainteresowanych poznawaniem różnych technik prac ręcznych.

GRA-MY!

4 marca, godz. 10.00–12.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe. Spotkanie dla młodzieży od 12. roku życia.

„MÓJ SZAL, ON MA TRZY ROGI...”

4 marca, godz. 12.00

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Wernisaż wystawy szali, chust oraz innych projektów, wydzierganych na drutach lub na szydełku. Autorami prac są uczestnicy spotkań grupy robótkowej (Z)ręcznie.

DZIEŃ TANCERKI

7 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Zajęcia w cyklu *Zróbmy sobie Dzieło Sztuki!* Uczestnicy z papieru i bibuły wykonają tancerkę baletową. Przygotowana zostanie wystawa książek na temat tańca i muzyki.

DZIAŁALNOŚĆ CENTRUM DOKUMENTACJI ZSYŁEK, WYPĘDZEŃ I PRZESIEDLEŃ

7 marca, godz. 17.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Gość: prof. dr hab. Hubert Chudzio z Zespołem.

BIBLIOTEKA JEST KOBIETĄ

8 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 43, ul. gen. J. Jasińskiego 32, tel. 797 024 002

Przegląd literatury kobiecej. Czytelniczkom, z okazji ich święta, wręczany będzie słodki upominek.

JEDZIE POCIĄG

8 marca, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Spotkanie dla dzieci powyżej 4. roku życia. Podczas warsztatów uczestnicy z różnych materiałów wykonają pociąg z wagonikami. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

KOBIETY, KTÓRE ZMIENIŁY ŚWIAT

8 marca, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Spotkanie Klubu Słuchającego Malucha, czyli wspólne czytanie dla dzieci w wieku 5–7 lat i ich rodziców. Uczestnicy wysłuchają opowieści o kilku sławnych kobietach, które zmieniły świat, wezmą udział w rozmowie kierowanej i wykonają pracę plastyczną.

SPOTKANIE AUTORSKIE Z MICHAŁEM PAWŁEM URBANIAKIEM – PREMIERA KSIĄŻKI DOLL STORY

8 marca, godz. 18.30

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Spotkanie autorskie z Michałem Pawłem Urbaniakiem z okazji premiery kolejnej jego książki *Doll Story*. *Doll Story* to mroczna i poruszająca powieść psychologiczna, ukazująca do czego może prowadzić dotkliwa samotność oraz rodzinna hipokryzja.

DZIEŃ MOTYLA

9 marca, godz. 10.00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym. Uczestnicy wysłuchają bajki pt. *Motyl cytrynek latolistek* zaprezentowanej techniką kamishibai oraz wykonają kolorowe, papierowe motyle.

KLUB DOJRZAŁEGO CZYTELNIKA

9 marca, godz. 11.15

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Spotkanie w ramach Klubu Dojrzałego Czytelnika. Prof. dr hab. Maciej Mączyński – kierownik Ka-

tedry Języka Polskiego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie opowie o Klasztorze Sióstr Norbertanek.

SZKOLENIA Z OBSŁUGI KSIĄŻKOMATU DLA SENIORÓW

9 marca, godz. 13.00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla młodzieży, ul. Królewska 59, tel. 797 301 023

Szkolenie z obsługi książkomatu, podczas którego uczestnicy dowiedzą się, jak zamówić książkę z odbiorem w książkomacie, jak dokonać zwrotu za jego pośrednictwem, a także jak działają książkomaty i przy których filiach Biblioteki Kraków są dostępne.

TAMTEN ŚWIAT – PROMOCJA KSIĄŻKI PROF. MARTY WYKI

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

9 marca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Prof. Marta Wyka – autorka wielu publikacji książkowych, opracowań naukowych, szkiców literackich, historyczka i krytyczka literatury, twórczyni i przez wiele lat kierowniczką Katedry Krytyki Współczesnej na Wydziale Polonistyki UJ, redaktorka „Dekady Literackiej” i „Nowej Dekady Krakowskiej”.

Prowadzenie: Elżbieta Wojnarowska.

ŚWIADOMA MODA

10 marca, godz. 17.00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13d, tel. 797 301 009

Warsztaty dla mam i córek z projektowania strojów z materiałów recyklingowych połączone z pokazem mody. Wydarzenie odbywające się z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet. Zapisy telefoniczne lub mailowe w Filii nr 24.

BIBLIOTEKA JEST MĘŻCZYZNĄ

10 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 43, ul. gen. J. Jasińskiego 32, tel. 797 024 002

Przegląd literatury adresowanej do mężczyzn. Mężczyznom, z okazji ich święta, wręczany będzie słodki upominek.

ZAKRĘCONE ZAGADKI NA DZIEŃ MATEMATYKI

13 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 26, ul. B. Komorowskiego 11, tel. 797 301 003

Zabawa biblioteczna. Uczestnicy wezmą udział w rozwiązywaniu łamigłówek i krzyżówek. Każdy odwiedzający będzie miał możliwość sprawdzenia umiejętności logicznego myślenia oraz swojej wiedzy.

DZIEŃ ROBALA – BIEDRONECZKO, LEĆ DO NIEBA...

14 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Uczestnicy włą-

snoręcznie wykonają biedronki i poznają książki o owadach.

DZIEŃ ŚLIMAKA

15 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Zajęcia w cyklu *Zróbmy sobie Dzieło Sztuki!* Uczestnicy wykonają ślimaka z papieru. Przygotowana zostanie wystawa książek na temat owadów.

JEDZIE POCIĄG

15 marca, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Spotkanie dla dzieci powyżej 4. roku życia. Podczas warsztatów uczestnicy z różnych materiałów wykonają pociąg z wagonikami. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

WARSZTATY LITERACKIE ON-LINE PERON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

15 marca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką” on-line, tel. 512 455 260

Mistrz na Peronie – Agnieszka Wolny-Hamkało. Prowadzenie: Jadwiga Malina.

„KRAKÓW W BIOGRAFII HELENY RUBINSTEIN” – WYKŁAD DR EDYTY GAWRON

15 marca, godz. 18.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Dr Edyta Gawron – adiunkt Instytutu Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego przedstawi wykład o mieście, w którym dorastała, z którego wyjechała, ale o którym nie zapomniała Helena Rubinstein.

O KRAKOWSKIM KAZIMIERZU W 80. ROCZNICĘ LIKWIDACJI GETTA (13–14.03.1943)

16 marca, godz. 10.00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Spotkanie dla licealistów. Gawęda historyczna o krakowskim Kazimierzu z okresu międzywojennego do 1943 roku. Uczestnicy posłuchają o miejscach, obiektach i mieszkańcach, zwyczajach, znanych artystach pochodzących z Kazimierza i o tym, jak ten świat zginął w marcu 1943 roku.

SUKIENKA PANI WIOSNY – PRZYWITAJMY RAZEM NOWĄ PORĘ ROKU!

16 marca, godz. 10.00

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym. Uczestnicy poznają ciekawostki na temat wiosennych miesięcy oraz wezmą udział w warsztatach plastycznych, w czasie których wykonają sukienkę Pani Wiosny.

NAUKA JĘZYKA POPRZEZ ZABAWĘ

16 marca, godz. 17.00

Filia nr 31, ul. J. K. Przybyły 10, tel. 797 024 026

Spotkanie w cyklu *Biblioteczne spotkania z logopedkami*. Zajęcia logopedyczne dla rodzin z dziećmi, które poprowadzą pracownice Katedry Logopedii i Zaburzeń Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie oraz studentki logopedii i członkinie Sekcji Logopedycznej Studenckiego Koła Naukowego Polonistów UP. Podczas spotkania zaprezentowane zostaną zabawy językowe. Omówione zostaną również zagadnienia dotyczące szeroko pojętej logopedii: rozwoju dzieci, problemów z mową, wymową, uczeniem się, koncentracją oraz relacjami społecznymi. Pod okiem kadry naukowej studentki poprowadzą z dziećmi ćwiczenia wykorzystywane w terapii logopedycznej, które mogą stanowić inspirację dla rodziców do zabaw z dziećmi.

KTO NAM POMAGA, KTO NAM SŁUŻY

16 marca, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Spotkanie edukacyjne dla dzieci. Uczestnicy poznają ciekawostki na temat pracy strażnika miejskiego, policjanta, strażaka, a następnie wykonają pracę plastyczną.

SPRĘŻYNA – PROMOCJA KSIĄŻKI BOŻENY BOBY-DYGI

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

16 marca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Bożena Boba-Dyga – poetka, wokalistka, kompozytorka, konserwatorka dzieł sztuki, artystka działająca intermedialnie na polu literatury, muzyki, plastyki i teatru, absolwentka krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki. Prowadzenie: Jadwiga Malina.

ŚLADEM KRAKOWSKICH ARTYSTEK

17 marca, godz. 17.00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13d, tel. 797 301 009

Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku 6–9 lat. Uczestnicy poznają sylwetki krakowskich artystek – Zofii Stryjeńskiej i Olgi Boznańskiej oraz wykonają prace plastyczne w stylu charakterystycznym dla twórczości wymienionych artystek. Wydarzenie realizowane w ramach „Miesiąca Krakowianek”. Zapisy telefoniczne lub mailowe w Filii nr 24.

(Z)RĘCZNIE

18 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Spotkanie dla osób zainteresowanych poznaniem różnych technik prac ręcznych.

WITAMY WIOSNĘ!

18 marca, godz. 11.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Zajęcia dla dzieci. Uczestnicy wysłuchają fragmentu książki *Wesoły Ryjek i wiosna* Wojciecha Widłaka, zagrają w multimedialny quiz z niespodziankami oraz wykonają własne marzanny.

KOLOROWE PISANKI

20 marca, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Zajęcia manualne dla dzieci. Uczestnicy nauczą się wykonywać wzory kolorowych jajek prostym haftem matematycznym.

PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY

21 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 1715

Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Uczestnicy wykonają wiosenne kwiaty z papieru i poznają książki opowiadające o porach roku.

PRZEWIETRZAMY SZAFĘ NA WIOSNĘ – WYMIANA GARDEROBY I AKCESORIÓW

21 marca, godz. 10.00–18.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Wymiana ubrań, torebek i szali dla małych oraz dużych kobiet. Wydarzenie organizowane w cyklu *Matka z córką w bibliotece*.

W POSZUKIWANIU WIOSNY

21 marca, godz. 13.00

Filia nr 16, ul. W. E. Radzikowskiego 29,
tel. 797 301 005

Wiosenne spotkanie z teatrem ilustracji kamishibai dla dzieci w wieku przedszkolnym. Uczestnicy rozwiążą wiosenne zagadki i rebusy. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 16.

TWOJE DZIECKO NIE MUSI MIEĆ DYSLEKSJI... KONSULTACJE ROZWOJU DZIECI OD 2. DO 10. ROKU ŻYCIA

21 marca, godz. 17.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Spotkanie w cyklu *Biblioteczne spotkania z logopedkami*. Zajęcia logopedyczne dla rodzin z dziećmi, które poprowadzą pracownice Katedry Logopedii i Zaburzeń Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie oraz studentki logopedii i członkinie Sekcji Logopedycznej Studenckiego Koła Naukowego Polonistów UP. Podczas spotkania możliwe będzie uzyskanie informacji na temat dysleksji, ale także szeroko pojętej logopedii: rozwoju dzieci, problemów z mową, wymową, uczeniem się, koncentracją oraz relacjami społecznymi. Pod okiem kadry naukowej studentki poprowadzą z dziećmi ćwiczenia wykorzystywane w terapii logopedycznej, które mogą stanowić inspirację dla rodziców do zabaw z dziećmi. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

WYLOT – PROMOCJA KSIĄŻKI OLESI IVCHENKO

21 marca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Olesia Ivchenko urodziła się w 1990 roku w Kijowie. Od drugiego roku życia mieszka w Krakowie. Formalnie Polka, sercem i Polka, i Ukrainka. Z wykształcenia i zawodu psycholożka i psycho-terapeutka. Miłośniczka pływania, gromadzenia książek i oglądania rzeczy z wielu punktów widzenia. *Wylot* jest jej debiutem. Prowadzenie: Łukasz Wojtusik.

DZIEŃ ROBOTA

22 marca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Zajęcia w cyklu *Zróbmy sobie Dzieło Sztuki!* Uczestnicy wykonają papierowego robota z kolorowym brzuchem-ekranem. Przygotowana zostanie wystawa książek o wynalazkach i działaniu różnych maszyn.

AKRYLOWA WIOSNA – ZAJĘCIA DLA SENIORÓW

22 marca, godz. 12.00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7,
tel. 12 644 40 72

Cykliczne zajęcia dla seniorów pt. *Środek motka*. Podczas warsztatów uczestnicy wykonają prace plastyczne z użyciem m.in. farby akrylowej.

KONTYNETY W RUCHU I CO Z TEGO WYNIKA?

22 marca, godz. 17.00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13d, tel. 797 301 009

Zajęcia edukacyjne dla dzieci w wieku 6–9 lat. Uczestnicy dowiedzą się, co jest przyczyną ruchu płyt tworzących zewnętrzną warstwę Ziemi oraz jakie są konsekwencje tego ruchu. Zapisy telefoniczne lub mailowe w Filii nr 24.

WODNE WARSZTATY W ŚWIATOWYM DNIU WODY

22 marca, godz. 17.00–18.30

Filia nr 26, ul. B. Komorowskiego 11,
tel. 797 301 003

Zajęcia dla dzieci. Uczestnicy poznają ciekawostki na temat wody, sposobów jej wykorzystania i oszczędzania. Podczas zajęć zostanie wykonana praca plastyczna związana z ekologią. Zapisy telefoniczne lub mailowe w Filii nr 26.

WYWIAD Z HISTORIĄ – ORIANA FALLACI

22 marca, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Uczestnicy porozmawiają o książce legendarnej włoskiej reporterki i mistrzyni wywiadu Oriany Fallaci. Jest to zbiór wywiadów z najważniejszymi politykami ówczesnej sceny politycznej na świecie przeprowadzonych w latach 70. XX wieku.

CÓRKI JAŁTY. SARAH CHURCHILL, ANNA ROOSEVELT, KATHLEEN HARRIMAN I KULISY WIELKIEJ POLITYKI

22 marca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie poświęcone książce Catherine Grace Katz. W dyskusji udział wezmą: Iwona Sadecka, Wojciech Mazur.

Prowadzenie: Monika Ochędowska.

SPOTKANIE AUTORSKIE Z AGNIESZKĄ STABRO

22 marca, godz. 18.30

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Spotkanie autorskie z Agnieszką Stabro, autorką kilku powieści biograficznych. Rozmowa na temat najnowszej publikacji *Igor Mitoraj. Polak o włoskim sercu* – pierwszej biografii rzeźbiarza.

SZKOLENIA Z OBSŁUGI KSIĄŻKOMATU DLA SENIORÓW

23 marca, godz. 13.00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla młodzieży,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 023

Szkolenie z obsługi książkomatu, podczas którego uczestnicy dowiedzą się, jak zamówić książkę z odbiorem w książkomacie, jak dokonać zwrotu za jego pośrednictwem, a także jak działają książkomaty i przy których filiach Biblioteki Kraków są dostępne.

JAKIŚ ODYS I INNE PISANINY – WIECZÓR AUTORSKI KRZYSZTOFA LISOWSKIEGO SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

23 marca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie z Krzysztofem Lisowskim – autorem wielu tomów poetyckich, a także książek podróżniczych. Na spotkaniu opowie o podróży do Grecji. Prowadzenie: Jadwiga Malina.

W WIGILIĘ ŚWIATOWEGO DNIA CZYTANIA TOLKIENA...

24 marca, godz. 12.00–14.00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dzieci,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 020

Głośne czytanie krótkich utworów i wierszy mistrza fantastycznych światów – Johna Ronalda Reuela Tolkiena.

PODRÓŻ I PRZYGODA JAKO GŁÓWNE MOTYWY TWÓRCZOŚCI J.R.R. TOLKIENA – WYKŁAD MIKOŁAJA MIELCZARKA

25 marca, godz. 11.00

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Mikołaj Mielczarek – założyciel Krakowskich Spotkań z Tolkienem. Podróż i przygoda to ważny motyw powieści Tolkiena. Podczas wędrowki bohaterowie książek poznawali wiele krain i niebezpiecznych miejsc. Krakowskie Spotkania z Tolkienem odbędą się po raz 50.

KURTYNA W GÓRĘ! O TEATRZE SŁÓW KILKA

27 marca, godz. 17.30

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym zorganizowane z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru. Uczestnicy poznają historię teatru, jego różne oblicza, zasady zachowania w teatrze i charakterystyczne słownictwo z nim związane, wysłuchają fragmentów książek *Z duchem do teatru* i *Teatr Wspinały* oraz wykonają karty do teatru ilustracji.

NIEZNANE KADRY Z ŻYCIA ARCHITEKTA – WIECZÓR AUTORSKI ANDRZEJA MARI HRABCA

28 marca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wiersze przeczytają: Ana Nowicka, Monika Kufel.
Oprawa muzyczna: Szymon Wasilowicz (Śpiew).
Prowadzenie: Andrzej Krzysztof Torbus.

„BIECZ – RYSUNEK I MALARSTWO” – FINISAŻ WYSTAWY

29 marca, godz. 16.00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Finisaż wystawy poplenerowej uczniów wiśnickiego „plastyka”, czyli Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Jana Matejki w Nowym Wiśniczu.

OPOWIEŚCI FOTOGRAFISTÓW

29 marca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie z cyklu *Opowieści fotografistów*.
Prowadzenie: Ewa Kozakiewicz.

NOWA HUTA JEST KOBIECĄ

30 marca, godz. 10.00

Filia nr 54, os. Młodości 8, tel. 12 644 13 22

Głośne czytanie dla uczestników zajęć ŚDS Vita fragmentów reporterskiej opowieści Katarzyny Kobylarczyk pt. *Kobiety Nowej Huty. Cegły, perły i petardy*. Wydarzenie zorganizowane w ramach projektu „Miesiąc Krakowianek”.

WRĘCZENIE NAGRODY KRAKOWSKA KSIĄŻKA MIESIĄCA

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

30 marca, godz. 17.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wręczenie nagrody Aleksandrze Herzyk za książkę *Wolność albo śmierć* oraz spotkanie z autorką.
Prowadzenie: Justyna Nowicka.

SPOTKANIE AUTORSKIE Z EWĄ BAUER

30 marca, godz. 18.00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Spotkanie autorskie z krakowską pisarką Ewą Bauer połączone z promocją IV tomu sagi *Tuła-cze życie*.

„ZIMA” – FINISAŻ WYSTAWY OBRAZÓW JOLANTY SURÓWKI

31 marca, godz. 17.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

Finisaż wystawy obrazów Jolanty Surówki. Autorka rozpoczęła przygodę z malowaniem w momencie przejścia na emeryturę. Inspiracją są dla niej fotografie.

„ŁEMKOWSKIE CERKIEWKI” – WERNISAŻ WYSTAWY JACKA OŻOGA

31 marca, godz. 19.00

Filia nr 35, ul. T. Chałubińskiego 47,
tel. 797 024 005

„Łemkowskie cerkiewki” to wystawa poświęcona twórczości Jacka Ożoga. Zaprezentowane prace pokazują piękno unikatowych drewnianych cerkwi z Beskidu Niskiego i Sądeckiego. Prace wykonane są techniką linorytu.

**ANTYKWARIAT
ABECADŁO
15 LAT**

SERWIS DLA WSPÓLNOTY LUDZKIEJ,
CZUJĄCYCH ISTOT ORAZ DLA ŚRODOWISKA
NATURALNEGO I KULTUROWEGO

tel. 606 89 42 31
www.abecadlo.org
30-105 Kraków
ul. Kościuszki 18/U3

KONKURS **CZYTELNIK ROKU 2023**

Wypożyczaj książki i audiobooki w Bibliotece Kraków
Zgłoś udział i odbierz Paszport Czytelnika
Zdobądź tytuł Czytelnika Roku!

Więcej informacji:
www.biblioteka.krakow.pl

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

ORGANIZATOR:

PARTNERZY KONKURSU: